

потреба у вивченні факторів, що перешкоджають ефективному управлінню внутрішнім і зовнішнім державним боргом.

Перелік посилань:

1. Про Державний бюджет України на 2017 рік : Закон України від 21.12.2016 // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 3. – С. 5, ст. 31.

2. Про Державний бюджет України на 2016 рік : Закон України від 29.01.2016 // Відомості Верховної Ради України – 2016. – № 5. – С. 101, ст. 54.

3. Про затвердження Порядку здійснення контролю за ризиками, пов'язаними з управлінням державним (місце-вим) боргом : Постанова Кабінету Міністрів України від 01.08.2012 № 815.

4. Звіт про виконання Програми управління державним боргом за 2016 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minfin.gov.ua/news/view/zvit-pro-vikonannia-prohramy-upravlinnia-derzhavnym-borhom-za-rik?category=borg>.

5. Серета В. І. Роль Міжнародного валютного фонду у підтриманні стабільності економічного розвитку країн з перехідною економікою / В. І. Серета // Науковий вісник Академії муніципального управління. Серія : Економіка. – 2012. – Вип. 12. – С. 158-166.

ОЦІНКА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ НАДІЙНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УКРАЇНІ

А.Г. Качула, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Т.Г. Венгуренко

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

На сьогодні важливою передумовою формування в Україні реальних ринкових відносин є зростання ролі страхових компаній. Звичайно, лише фінансово надійні страховики будуть ефективно впливати на фінансовий ринок, оскільки відсутність або низький рівень фінансової надійності суб'єкта господарювання призводить до його неплатоспроможності. Тому дослідження оцінки забезпечення фінансової надійності є досить актуальним.

Дослідження окремих аспектів фінансової надійності страховиків розглядаються у працях таких українських та зарубіжних вчених, як В. Базилевич, Д. Бланд, Р. Курек, К. Лоу, С. Осадець та інших.

Стійка фінансова надійність страхових операцій дає змогу страховикові виконати усі зобов'язання за будь-яких несприятливих обставин. Перш за все, критерієм оцінки фінансової надійності слугує коефіцієнт забезпечення власника коштами (табл. 1). Нормативне значення показника має дорівнювати або бути більшим за «1» [1, с. 193].

Таблиця 1 – Коефіцієнт забезпечення власними коштами страхових резервів страхових компаній за 2012-2016 рр.

Назва страховиків	Значення коефіцієнту				
	2012	2013	2014	2015	2016
Оранта	3,11	3,12	1,51	1,32	0,69
Альянс	4,29	5,39	4,02	3,89	2,76
Український страховий капітал	4,60	5,10	9,82	7,48	4,50
Українська страхова група	0,42	0,53	0,43	0,59	0,65
Перша	0,93	0,77	0,50	0,35	0,79

Джерело: складене автором на основі даних [2].

Отож, дані табл. 1 свідчать про те, що ТДВ «Альянс Україна» та ЗАТ «Український страховий капітал» протягом 2012-2016 рр. дотримувалися нормативного значення показника. Найбільший коефіцієнт забезпечення власними коштами був у 2014 р. у страховій компанії «Український страховий капітал» і він досягнув значення 9,82. НАСК «Оранта» мала незначні відхилення у 2016 році (0,69), а протягом 2012-2015 рр. також задовольняла значення нормативного показника. Такі страхові компанії, як «Українська страхова група» та «Перша» мають значні відхилення від нормативного значення показника. Найменший коефіцієнт був у 2015 р. у ПАТ «Страхова компанія «Перша» і становив 0,35 та в 2012 р. у ПАТ «Українська страхова група» – 0,42. Тобто це означає, що відповідні страхові компанії взяли на себе досить багато зобов'язань і в майбутньому можуть виникнути проблеми з їх погашенням.

Фінансова надійність страхової компанії насамперед визначається її рівнем платоспроможності, який має підтримуватись постійно (табл. 2). Платоспроможність означає здатність страховика відповідати за своїми зобов'язаннями. Нормативне значення коефіцієнта платоспроможності має бути більше 0,5 [1, с. 194].

Таблиця 2 – Коефіцієнт платоспроможності страхових компаній за 2012-2016 рр.

Назва страховиків	Значення коефіцієнту				
	2012	2013	2014	2015	2016
Оранта	0,69	0,68	0,49	0,48	0,35
Альянс	0,70	0,71	0,82	0,89	0,81
Український страховий капітал	0,95	0,82	0,89	0,87	0,77
Українська страхова група	0,30	0,31	0,27	0,32	0,35
Перша	0,43	0,33	0,31	0,40	0,42

Джерело: складене автором на основі даних [2].

Таким чином, з табл. 2 видно, що такі страхові компанії, як ТДВ «Альянс Україна» та ЗАТ «Український страховий капітал», а також НАСК «Оранта» протягом 2012-2016 рр. дотримувалися нормативного значення показника. Тобто можна припустити, що всі зобов'язання цих страховиків можуть бути покриті власними активами. У страховика ТДВ «Альянс Україна» спостерігалось протягом 2012-2015 рр. зростання платоспроможності, це свідчить про більшу фінансову незалежність, підвищення гарантії погашення своїх зобов'язань. Страхові компанії «Українська страхова група» та «Перша» має дуже низькі гарантії щодо погашення своїх зобов'язань за рахунок власного капіталу, оскільки значення показника платоспроможності є дуже низьким.

Отже, забезпечивши власну фінансову стійкість, страховик забезпечить нормальне функціонування на теперішній день, а також зростання фінансового потенціалу в майбутньому. Оцінивши фінансову надійність страхових компаній в Україні, визначили, що за окремими показниками спостерігаються проблеми щодо дотримання нормативних значень. Проведено аналіз забезпечення власними коштами страхових резервів та платоспроможності українських страховиків. За даними 2012-2016 років до компаній з високим рівнем фінансової надійності в Україні можна віднести ТДВ «Альянс Україна» та ЗАТ «Український страховий капітал», НАСК «Оранта», страхові компанії «Українська страхова група» та «Перша».

Перелік посилань:

1. Кобилиця Н. О. Система оцінки фінансової стійкості страхової компанії / Н. О. Кобилиця, О. О. Лопата, Л. Л. Лялька // Науковий вісник НЛТУ України. – 2015. – № 19. – С. 191-196.
2. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://nfp.gov.ua>.

ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ БАНКУ З ДЕРЖАВНОЮ ЧАСТКОЮ НА ПРИКЛАДІ ПАТ ПРИВАТБАНКУ

А.Г. Качула, здобувач вищої освіти

Науковий керівник: Н.Я. Климчук

Університет державної фіскальної служби України, м. Ірпінь

Успішне функціонування банківської системи залежить від багатьох факторів, зокрема від фінансової стійкості окремого банку, його здатності протидіяти негативному впливу факторів та динамічно розвиватися, оскільки відсутність або низький рівень фінансової надійності суб'єкта господарювання призводить до його неплатоспроможності. До того ж фінансова стійкість банку та його стабільний розвиток є визначальними факторами при формуванні довіри з боку вкладників, партнерів, інвесторів. Тому дослідження оцінки забезпечення фінансової стійкості є досить актуальне.

Дослідження окремих аспектів фінансової надійності банків розглядаються у працях таких українських і зарубіжних вчених, як О. В. Дзюблюка, Р. В. Михайлюка, В. В. Коваленко, Л. А. Ключко та інших.

Фінансова стійкість банку з державною часткою – це якісна динамічна інтегральна характеристика спроможності банку ефективно виконувати свої функції та забезпечувати цілеспрямований розвиток шляхом трансформації ресурсів та мінімізації ризиків під впливом факторів зовнішнього та внутрішнього середовища [1]. Фінансова стійкість розкривається через ряд показників, що впливають на результативність всіх складових стійкості фінансово-кредитної установи (табл. 1).

З табл. 1 можна спостерігати, що коефіцієнт надійності протягом 2014-2016 рр. має тенденцію до зростання. Темп приросту становить 200 %. Оскільки даний показник зростає, то фінансова надійність «Приватбанку» зростає, але водночас значення показника не досягає нормативного зна-